

HRVATSKI SABOR

3292

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM

Prolašavam Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 13. prosinca 2013. godine.

Klasa: 011-01/13-01/302

Urbroj: 71-05-03/1-13-2

Zagreb, 18. prosinca 2013.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom radi zaštite osoba s invaliditetom propisuju prava osoba s invaliditetom na profesionalnu rehabilitaciju, zapošljavanje i rad te uređuje zapošljavanje i rad osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada i pod posebnim uvjetima, osnivanje, djelatnost te upravna i stručna tijela u centru za profesionalnu rehabilitaciju, integrativnoj radionici i zaštitnoj radionici, mjere za poticanje zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom, djelatnost i nadležnost Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom te odgovornost za povrede odredaba ovoga Zakona.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja (SL L 303, 02/12/2000).

Članak 3.

(1) Osoba s invaliditetom je osoba koja ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.

(2) Osoba s invaliditetom s preostalom radnom sposobnosti je osoba čiji invaliditet u odnosu na sposobnosti osobe bez invaliditeta jednake ili slične životne dobi, jednake ili slične naobrazbe, u jednakim ili sličnim uvjetima rada, na jednakim ili sličnim poslovima ima za posljedicu smanjenu mogućnost radno se osposobiti i zaposliti.

(3) Iznimno, osobom s invaliditetom s preostalom radnom sposobnosti smatra se i osoba s invaliditetom čiji je radni učinak u granicama očekivanog, ali se na temelju smanjenih stvarnih i procijenjenih općih sposobnosti takve osobe ocijeni da je to u interesu očuvanja njezinih tjelesnih, osjetilnih i mentalnih sposobnosti.

II. PROFESIONALNA REHABILITACIJA

Članak 4.

(1) Pravo na profesionalnu rehabilitaciju stječe osoba s invaliditetom kojoj je nadležno tijelo vještačenja utvrdilo preostalu radnu sposobnost.

(2) Pravo na profesionalnu rehabilitaciju je pravo osobe s invaliditetom na korištenje usluga centra za profesionalnu rehabilitaciju utvrđenih individualnim planom profesionalne rehabilitacije.

(3) Osoba s invaliditetom ima pravo na profesionalnu rehabilitaciju po općim programima, a ako je to potrebno zbog vrste i težine invaliditeta ili uspješnosti rehabilitacijskog procesa i u posebnim školama i ustanovama za profesionalnu rehabilitaciju, po prilagođenim ili posebnim programima.

(4) Profesionalna rehabilitacija, po općim programima, obuhvaća sljedeće mjere i aktivnosti:

- sudjelovanje u utvrđivanju preostalih radnih i općih sposobnosti
- profesionalno informiranje, savjetovanje i procjenu profesionalnih mogućnosti
- analizu tržišta rada, mogućnosti zapošljavanja i uključivanja u rad
- procjenu mogućnosti izvođenja, razvoja i usavršavanja programa profesionalnog osposobljavanja
- radno osposobljavanje, dokvalifikaciju, prekvalifikaciju i programe za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja
- informiranje i savjetovanje o pomoćnoj tehnologiji u učenju i radu
- pojedinačne i skupne programe za unaprjeđenje radno-socijalne uključenosti u zajednicu
- savjetodavne prijedloge o primjeni različitih tehnologija i tehnika u učenju i radu uz procjenu mogućnosti primjene
- pretprofesionalno učenje, planiranje i primjenu odabrane tehnologije
- razvoj motivacije i osposobljavanje osobe s invaliditetom u korištenju odabrane tehnologije
- tehničku pomoć, podršku, praćenje i procjenu rezultata
- informiranje i podršku u izvorima financiranja.

(5) Trajanje profesionalne rehabilitacije ovisi o preostalim radnim sposobnostima i složenosti njezinog organiziranja i izvođenja.

(6) Profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom organizira i izvodi centar za profesionalnu rehabilitaciju samostalno ili u suradnji sa srednjoškolskom ustanovom ili drugom pravnom osobom koja ispunjava uvjete za osposobljavanje propisane ovim i drugim zakonom.

(7) Praktični dio osposobljavanja za rad u tijeku profesionalne rehabilitacije izvodi se kod poslodavca, prvenstveno na otvorenom tržištu rada, u centru za profesionalnu rehabilitaciju, a iznimno u specijaliziranoj obrazovnoj ustanovi.

(8) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati uvjete korištenja prava na profesionalnu rehabilitaciju, način izvođenja, cijenu usluge te nadzor nad provođenjem profesionalne rehabilitacije.

Članak 5.

(1) O pravu na profesionalnu rehabilitaciju nezaposlenih osoba s invaliditetom odlučuje u prvom stupnju područna ustrojstvena jedinica Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u kojoj je nezaposlena osoba s invaliditetom prijavljena kao nezaposlena.

(2) Postupak za ostvarivanje prava iz stavka 1. ovoga članka pokreće se na zahtjev osobe s invaliditetom, njezinih roditelja, zakonskog zastupnika ili skrbnika. Zahtjevu se prilaže dokaz o utvrđenom invaliditetu i o preostaloj radnoj sposobnosti.

(3) O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja područne ustrojstvene jedinice iz stavka 1. ovoga članka odlučuje ministarstvo nadležno za rad.

Članak 6.

(1) Uvjeti i način provedbe profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom uređuju se ugovorom između naručitelja usluge i centra za profesionalnu rehabilitaciju.

(2) Postupak profesionalne rehabilitacije pokreće i financira naručitelj usluge, koji može biti:

- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
- ministarstvo nadležno za socijalnu politiku putem centara za socijalnu skrb
- osiguravajuće društvo
- poslodavac
- jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- privatni naručitelj (osoba s invaliditetom, roditelj, zakonski zastupnik, skrbnik).

(3) Postupak profesionalne rehabilitacije može pokrenuti i financirati jedan ili više naručitelja usluge.

(4) U slučaju kada više naručitelja usluge pokreće i financira postupak profesionalne rehabilitacije, dužni su sklopiti ugovor o međusobnim pravima i obvezama za svakog korisnika posebno.

(5) Naručitelj usluge kontrolira troškove usluge i odlučuje o provođenju daljnjih mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.

III. ZAPOŠLJAVANJE I RAD OSOBA S INVALIDITETOM

Članak 7.

(1) Osobe s invaliditetom mogu se zaposliti na otvorenom tržištu rada ili pod posebnim uvjetima uz obvezu osiguranja razumne prilagodbe radnog mjesta od strane poslodavca.

(2) Razumna prilagodba radnog mjesta znači potrebnu i odgovarajuću prilagodbu i podešavanja, koja ne predstavljaju nerazmjerno ili neprimjereno opterećenje, da bi se u pojedinačnom slučaju, tamo gdje je to potrebno, osobama s invaliditetom osiguralo zapošljavanje i rad na ravnopravnoj osnovi s drugima.

(3) Na otvorenom tržištu rada osoba s invaliditetom može se zaposliti:

– bez korištenja financijske potpore ili stručne podrške jer je u cijelosti osposobljena za rad na određenom radnom mjestu u odnosu na njezin invaliditet i utvrđenu preostalu radnu sposobnost (zapošljavanje bez potpore ili podrške)

– uz korištenje određene financijske potpore, radi prevladavanja teškoća vezanih uz njezin invaliditet, što je utvrđeno nalazom i mišljenjem centra za profesionalnu rehabilitaciju (zapošljavanje uz potporu)

– uz korištenje određene stručne podrške, radi prevladavanja teškoća vezanih uz njezin invaliditet, što je utvrđeno nalazom i mišljenjem centra za profesionalnu rehabilitaciju (zapošljavanje uz podršku)

– uz korištenje određene financijske potpore i stručne podrške, radi prevladavanja teškoća vezanih uz njezin invaliditet, što je utvrđeno nalazom i mišljenjem centra za profesionalnu rehabilitaciju (zapošljavanje uz potporu i podršku).

(4) Pod posebnim uvjetima zapošljavanja osoba s invaliditetom može se zaposliti:

– u ustanovi ili trgovačkom društvu osnovanom radi zapošljavanja osoba s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti na otvorenom tržištu rada (u daljnjem tekstu: integrativna radionica) temeljem nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju

– u ustanovi ili trgovačkom društvu osnovanom radi zapošljavanja osoba s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti u integrativnoj radionici (u daljnjem tekstu: zaštitna radionica) temeljem nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju.

Članak 8.

(1) Poslodavci koji zapošljavaju najmanje 20 radnika, osim stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava, integrativnih radionica i zaštitnih radionica, dužni su zaposliti, na primjerenom radnom mjestu prema vlastitom odabiru, u primjerenim radnim uvjetima, određeni broj osoba s invaliditetom, ovisno o ukupnom broju zaposlenih radnika i djelatnosti koju obavljaju.

(2) Kvota iz stavka 1. ovoga članka može biti različita, ali ne može biti manja od 2% niti veća od 6% od ukupnog broja zaposlenih radnika kod poslodavca koji je obveznik kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom.

(3) U slučaju da izračun kvote iz stavka 2. ovoga članka ne predstavlja cijeli broj, vrijednosti do 0,5% zaokružuju se na manji broj, a vrijednosti iznad 0,5% uključujući i 0,5% zaokružuju se na veći broj.

(4) U ispunjavanje obveze kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom ubrajaju se zaposlene osobe s invaliditetom, učenici s teškoćama u razvoju i studenti s invaliditetom na praksi kod poslodavca, rehabilitanti na praksi kod poslodavca, studenti s invaliditetom zaposleni temeljem ugovora o djelu redovitog studenta, osobe s invaliditetom na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa te osobe s invaliditetom čije redovno obrazovanje poslodavac stipendira.

(5) U ispunjavanje obveze kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom ubraja se i sklapanje ugovora o poslovnoj suradnji s osobom s invaliditetom koja se samozapošljava.

(6) Dokaze o ispunjavanju obveze kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom iz stavaka 4. i 5. ovoga članka poslodavci su dužni dostaviti Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u roku od sedam dana od dana ispunjenja te obveze.

(7) Obveza kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na novoosnovanog poslodavca, u vremenu uvođenja u rad, a najduže 24 mjeseca od dana početka rada.

(8) Poslodavci koji nemaju obvezu kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom iz stavka 1. ovoga članka, a imaju zaposlene osobe s invaliditetom, kao i poslodavci koji zapošljavaju više osoba s invaliditetom od propisane kvote iz stavka 2. ovoga članka, mogu ostvariti novčanu nagradu propisanu pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka.

(9) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati kvotni sustav zapošljavanja osoba s invaliditetom iz stavka 1. ovoga članka.

(10) Radi praćenja ispunjenja obveze kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i ministarstvo nadležno za financije će, prema posebnom propisu o zaštiti osobnih podataka, dostavljati podatke Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Članak 9.

(1) Tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti, tijela državne vlasti i druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne službe, javne ustanove, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima dužni su prilikom zapošljavanja osobi s invaliditetom dati prednost pod jednakim uvjetima.

(2) Da bi ostvarila pravo prednosti pri zapošljavanju, osoba s invaliditetom dužna je uz prijavu, odnosno ponudu na natječaj ili oglas, pozvati se na to pravo te priložiti sve dokaze o ispunjavanju traženih uvjeta, kao i dokaz o utvrđenom statusu osobe s invaliditetom.

(3) Ako poslodavac nema obvezu objave natječaja ili oglasa, osoba s invaliditetom mora zadovoljiti uvjete za obavljanje poslova određenog radnog mjesta propisane internim aktom poslodavca.

(4) U slučaju kada dvije ili više osoba ispunjavaju uvjete propisane natječajem ili oglasom, a ostvaruju pravo na prednost pri zapošljavanju prema ovom ili drugom zakonu, poslodavac samostalno donosi odluku o izboru kandidata, uzimajući u obzir potrebe posla, rezultate postignute u postupku ocjenjivanja kandidata, te interes i motivaciju kandidata.

Članak 10.

(1) Poslodavci iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona koji ne ispunjavaju obvezu kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom obveznici su novčane naknade te obveznici obračunavanja i plaćanja novčane naknade.

(2) Osnovica za obračun novčane naknade jest umnožak broja osoba s invaliditetom koje je obveznik bio dužan zaposliti i iznosa minimalne plaće za razdoblje na koje se obveza odnosi, a visina naknade obračunava se po stopi od 30 %.

(3) Novčana naknada se obračunava i dospijeva na naplatu do zadnjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(4) O iznosu obračunate novčane naknade obveznik je dužan sastaviti izvješće i dostaviti ga Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

(5) Na obvezu podnošenja izvješća iz stavka 4. ovoga članka, obvezu plaćanja zatezne kamate u slučaju neplaćanja novčane naknade u propisanom roku i ostale obveze poslodavca vezane uz novčanu naknadu te na mjerodavnost zaprimanja izvješća, evidentiranje, naplatu, nadzor, zastaru prava na naplatu novčane naknade, vođenje prekršajnog postupka primjenjuju se posebni propisi koji uređuju doprinose za obvezna osiguranja, kao i opći porezni propisi te provedbeni propisi doneseni na temelju istih, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(6) Novčana naknada uplaćuje se u korist uplatnog računa propisanog provedbenim propisom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, doprinosa za obvezna osiguranja te prihoda za financiranje drugih javnih potreba koje donosi ministar financija.

Članak 11.

Pod samozapošljavanjem osoba s invaliditetom, u smislu ovoga Zakona, smatra se:

- osnivanje trgovačkog društva i zapošljavanje u tom trgovačkom društvu
- osnivanje zadruge i zapošljavanje u toj zadruzi
- osnivanje udruge i zapošljavanje u toj udruzi
- obavljanje obrta
- obavljanje domaće radinosti ili sporednog zanimanja
- obavljanje djelatnosti slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti) te
- obavljanje djelatnosti poljoprivrede i šumarstva.

Članak 12.

(1) Osoba s invaliditetom zasniva radni odnos sklapanjem ugovora o radu ili na drugi način predviđen posebnim propisima i time stječe prava i preuzima obveze iz radnog odnosa i u vezi s radnim odnosom iz ovoga Zakona, općih propisa o radu i drugih propisa.

(2) Najmanje trajanje otkaznog roka propisano općim propisom o radu za osobu s invaliditetom dodatno se uvećava za mjesec dana, osim ako je otkaz skrivila ta osoba.

(3) Osoba s invaliditetom ima za svaku kalendarsku godinu pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje pet tjedana.

(4) Poslodavac je dužan osigurati odgovarajuće oblike razumne prilagodbe u vezi s prilagođavanjem radnog mjesta, radnog vremena, dužine trajanja i načina praćenja prilagođavanja, stručnog nadzora te ocjenjivanja radnih sposobnosti individualnim potrebama osobe s invaliditetom koja se zapošljava.

Članak 13.

(1) O zaposlenim osobama s invaliditetom vodi se očevidnik.

(2) Očevidnik iz stavka 1. ovoga članka vodi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje koji podatke iz očevidnika dostavlja u Hrvatski registar o osobama s invaliditetom.

(3) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati sadržaj i način vođenja očevidnika.

Članak 14.

(1) Programi socijalnog uključivanja su programi namijenjeni osiguravanju stručne podrške i razvijanju radnih sposobnosti osoba s invaliditetom.

(2) U programe socijalnog uključivanja uključuju se osobe s invaliditetom koje se vode u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i koje su temeljem nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju procijenjene kao privremeno nezapošljive, a uključivanjem u programe za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti može se očekivati njihovo zapošljavanje.

(3) U programe socijalnog uključivanja osobe s invaliditetom iz stavka 2. ovoga članka upućuje Hrvatski zavod za zapošljavanje, temeljem nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju.

(4) Ministar nadležan za socijalnu politiku pravilnikom će propisati programe socijalnog uključivanja.

IV. CENTAR ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU, INTEGRATIVNA RADIONICA I ZAŠTITNA RADIONICA

Članak 15.

(1) Centar za profesionalnu rehabilitaciju je prema ovom Zakonu ustanova osnovana u svrhu organiziranja i izvođenja profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom prema odredbi članka 4. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Centar za profesionalnu rehabilitaciju zajednički osnivaju Republika Hrvatska i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s jednakim osnivačkim pravima.

(3) Iznimno, centar za profesionalnu rehabilitaciju mogu zajednički osnovati Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druga pravna osoba.

(4) Međusobna prava i obveze osnivača uređuju se aktom o osnivanju ili ugovorom.

(5) Centar za profesionalnu rehabilitaciju može osnovati integrativnu radionicu i zaštitnu radionicu.

(6) Centar za profesionalnu rehabilitaciju može posredovati pri zapošljavanju korisnika tijekom i nakon provedene profesionalne rehabilitacije.

(7) Centar za profesionalnu rehabilitaciju može u posebno izdvojenim organizacijskim jedinicama provoditi i programe socijalnog uključivanja za osobe s invaliditetom.

(8) Ministar nadležan za rad pravilnikom iz članka 4. stavka 8. ovoga Zakona će propisati uvjete za osnivanje i rad centra za profesionalnu rehabilitaciju.

Članak 16.

Statutom centra za profesionalnu rehabilitaciju uređuju se sva značajna pitanja vezana uz organizaciju i rad centra, a osobito: unutarnje ustrojstvo, sastav i djelokrug upravnog vijeća, sastav i djelokrug stručnog vijeća, te ovlaštenja ravnatelja.

Članak 17.

- (1) Sredstva za rad centra za profesionalnu rehabilitaciju osiguravaju osnivači.
- (2) Pod sredstvima za rad iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju se sredstva za prostor i opremu potrebnu za rad centra za profesionalnu rehabilitaciju.
- (3) Rad centra za profesionalnu rehabilitaciju financira se naplatom izvršene usluge profesionalne rehabilitacije.
- (4) Centar za profesionalnu rehabilitaciju može ostvariti prihode i pružanjem ugovorenih usluga korisnicima, prodajom proizvoda nastalih u tijeku profesionalne rehabilitacije, te od darova.

Članak 18.

- (1) Integrativna radionica je ustanova ili trgovačko društvo koje se osniva radi zapošljavanja osoba s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti na otvorenom tržištu rada te ispunjava kadrovske, tehničke, organizacijske uvjete propisane pravilnikom iz članka 23. ovoga Zakona, a zapošljava najmanje 40% osoba s invaliditetom u odnosu na ukupni broj zaposlenih.
- (2) Osobe s invaliditetom zapošljavaju se u integrativnoj radionici temeljem nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju.

Članak 19.

- (1) Integrativnu radionicu mogu pojedinačno ili zajednički osnovati jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačko društvo, centar za profesionalnu rehabilitaciju, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruga osoba s invaliditetom, udruga poslodavaca, sindikat, humanitarna udruga, vjerska zajednica ili druga fizička i pravna osoba, uz pribavljeno mišljenje Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i uz suglasnost ministarstva nadležnog za rad.
- (2) Ako su integrativnu radionicu osnovala dva ili više osnivača, njihova međusobna prava i obveze uređuju se aktom o osnivanju ili ugovorom.
- (3) Sredstva za rad integrativne radionice osiguravaju osnivači.

Članak 20.

- (1) Zaštitna radionica je ustanova ili trgovačko društvo koja se osniva radi zapošljavanja osoba s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti u integrativnim radionicama, te ispunjava kadrovske, tehničke, organizacijske uvjete propisane pravilnikom iz članka 23. ovoga Zakona, a zapošljava najmanje 51% osoba s invaliditetom u odnosu na ukupni broj zaposlenih, isključivo na zaštitnim radnim mjestima.
- (2) Osobe s invaliditetom zapošljavaju se u zaštitnoj radionici temeljem nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju.

Članak 21.

- (1) Zaštitnu radionicu mogu pojedinačno ili zajednički osnovati jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačko društvo, centar za profesionalnu rehabilitaciju, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruga osoba s invaliditetom, udruga poslodavaca, sindikat, humanitarna udruga, vjerska zajednica ili druga fizička i pravna osoba, uz pribavljeno mišljenje Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i uz suglasnost ministarstva nadležnog za rad.

(2) Ako su zaštitnu radionicu osnovala dva ili više osnivača, njihova međusobna prava i obveze uređuju se aktom o osnivanju ili ugovorom.

(3) Sredstva za rad zaštitne radionice osiguravaju osnivači.

Članak 22.

(1) Domaći i strani poslodavac može osnovati posebnu radnu jedinicu za zapošljavanje osoba s invaliditetom.

(2) Radna jedinica za zapošljavanje osoba s invaliditetom ostvarit će status zaštitne radionice ako zapošljava najmanje 51% osoba s invaliditetom u odnosu na ukupni broj radnika u radnoj jedinici, odnosno najmanje šest osoba s invaliditetom, te ako je aktom poslodavca osnovana kao posebna obračunska jedinica.

(3) U slučaju da radna jedinica ostvari status zaštitne radionice, na nju se na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona i drugih propisa koji se odnose na zaštitnu radionicu.

Članak 23.

Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati uvjete za osnivanje i rad integrativne radionice i zaštitne radionice.

Članak 24.

(1) Radom centra za profesionalnu rehabilitaciju, integrativne radionice i zaštitne radionice osnovane kao ustanova upravlja upravno vijeće.

(2) Broj i sastav članova upravnog vijeća utvrđuje se aktom o osnivanju ili statutom.

(3) Predsjednika i članove upravnog vijeća imenuje osnivač.

(4) Upravno vijeće imenuje se na vrijeme od četiri godine.

(5) Radom integrativne radionice i zaštitne radionice osnovane kao trgovačko društvo upravlja se na način propisan posebnim propisom.

Članak 25.

(1) Upravno vijeće raspravlja i odlučuje o svim pitanjima predviđenim zakonom i aktom o osnivanju.

(2) Rad upravnog vijeća je javan, osim kada se raspravlja i odlučuje o pitanjima vezanim uz osobne podatke, kao i o pitanjima i činjenicama čijim bi iznošenjem u javnost moglo doći do nanošenja moralne, poslovne i materijalne štete centru za profesionalnu rehabilitaciju, integrativnoj radionici, zaštitnoj radionici ili drugoj fizičkoj i pravnoj osobi.

Članak 26.

(1) Stručno vijeće obvezno se osniva u centru za profesionalnu rehabilitaciju, integrativnoj radionici i zaštitnoj radionici osnovanoj kao ustanova ako je broj osoba s invaliditetom na profesionalnoj rehabilitaciji ili radu veći od 30 i ako su zaposlena više od tri stručnjaka.

(2) Članovi stručnog vijeća mogu biti: liječnik primarne zdravstvene zaštite, psiholog i edukacijsko-rehabilitacijski stručnjak, a prema potrebi specifičnog slučaja i drugi specijalisti.

(3) Sastav, osnivanje i poslovi stručnog vijeća utvrđuju se aktom o osnivanju ili statutom.

(4) Rad stručnog vijeća je javan, osim kad se raspravlja i odlučuje o pitanjima vezanim uz osobne podatke osobe s invaliditetom, kao i u slučajevima utvrđenim statutom.

Članak 27.

(1) Ravnatelj organizira, vodi rad i poslovanje te predstavlja i zastupa centar za profesionalnu rehabilitaciju, integrativnu radionicu i zaštitnu radionicu osnovanu kao ustanovu.

(2) Ravnatelja imenuje upravno vijeće na vrijeme od četiri godine uz suglasnost osnivača, na temelju provedenog javnog natječaja. Ista osoba može se ponovo imenovati za ravnatelja.

Članak 28.

(1) Centar za profesionalnu rehabilitaciju, integrativna radionica i zaštitna radionica osnovana kao ustanova odgovaraju za obveze cijelom svojom imovinom.

(2) Osnivač ustanove iz stavka 1. ovoga članka solidarno i neograničeno odgovara za njezine obveze.

V. OLAKŠICE I POTICAJI PRI ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM

Članak 29.

(1) Poslodavac koji zapošljava osobu s invaliditetom, odnosno osoba s invaliditetom koja se samozapošljava može ostvariti pravo na olakšice, i to:

1. pravo na porezne olakšice predviđene posebnim propisima

2. pravo na poticaje predviđene posebnim ugovorom o zapošljavanju osoba s invaliditetom sklopljenim s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, nadležnom službom socijalne skrbi, jedinicom lokalne i područne (regionalne) samouprave ili s drugim poslodavcem

3. pravo na poticaje pri zapošljavanju osoba s invaliditetom koje osigurava Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i

4. pravo na druge novčane poticaje.

(2) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati vrstu, visinu, uvjete i način ostvarivanja poticaja iz stavka 1. točke 3. ovoga članka.

Članak 30.

(1) Integrativne radionice i zaštitne radionice mogu ostvariti pravo na subvenciju plaće po svakoj zaposlenoj osobi s invaliditetom koju isplaćuje Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

(2) Visina, uvjeti i način ostvarivanja subvencije plaće iz stavka 1. ovoga članka propisuju se pravilnikom iz članka 29. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 31.

Korisnik sredstava propisanih člankom 29. stavkom 1. točkom 3. i člankom 30. stavkom 1. ovoga Zakona dužan je vratiti sredstva na jedinstveni račun državnog proračuna:

– ako se utvrdi da je sredstva ostvario na osnovi neistinitih ili netočnih podataka ili na drugi protupravni način, odnosno u većem opsegu nego što mu pripadaju

– ako se utvrdi da je sredstva koristio protivno namjeni radi koje su mu odobrena.

Članak 32.

(1) Centar za profesionalnu rehabilitaciju, integrativna radionica i zaštitna radionica mogu primiti pomoć i darove u novcu ili materijalnim sredstvima.

(2) Namjenu pomoći, odnosno dara iz stavka 1. ovoga članka određuje darovatelj.

(3) Pomoć i darovi u novcu ne smiju se koristiti za isplate radnicima koje se prema poreznim propisima smatraju dohotkom.

(4) Pomoć i darove u novcu ili drugim materijalnim sredstvima centar za profesionalnu rehabilitaciju, integrativna radionica i zaštitna radionica vodi i koristi kao sredstva posebne namjene.

(5) Sredstva posebne namjene vode se na posebnom računu. Korisnici sredstava posebnog računa iz stavka 1. ovoga članka dužni su za svaku financijsku godinu donijeti i dostaviti Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom financijsko izvješće o prihodima i rashodima sredstava posebne namjene.

(6) Novčana sredstva posebne namjene iz stavka 1. ovoga članka koja nisu iskorištena za namjene iz stavka 2. ovoga članka moraju se utrošiti u poboljšanje uvjeta rada osoba s invaliditetom ili stvaranje uvjeta za otvaranje radnih mjesta za osobe s invaliditetom.

VI. ZAVOD ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM

Članak 33.

(1) Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Zavod) je javna ustanova na koju se primjenjuju propisi o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drukčije uređeno.

(2) Zavod ima svojstvo pravne osobe s pravima, obvezama te odgovornošću utvrđenom ovim Zakonom i Statutom.

(3) Sjedište Zavoda je u Zagrebu.

Članak 34.

(1) Rad Zavoda je javan.

(2) Zavod podnosi ministarstvu nadležnom za rad i Vladi Republike Hrvatske izvješće o radu do 30. lipnja za prethodnu godinu.

Članak 35.

(1) Zavod obavlja poslove iz svoje djelatnosti u sljedećim ustrojstvenim jedinicama:

- središnjoj ustrojstvenoj jedinici
- područnim ustrojstvenim jedinicama.

(2) Središnja ustrojstvena jedinica Zavoda je Središnji ured, sa sjedištem u Zagrebu.

Članak 36.

(1) Statut Zavoda donosi Upravno vijeće, a potvrđuje ga Vlada Republike Hrvatske.

(2) Statutom Zavoda uređuje se osobito:

- djelokrug i naziv ustrojstvenih jedinica
- prava, obveze i odgovornosti tijela upravljanja
- obavljanje stručno-administrativnih, pravnih i njima sličnih poslova i
- druga pitanja propisana zakonom značajna za rad Zavoda.

Članak 37.

Zavod obavlja sljedeće poslove:

- vještačenje u prvom i drugom stupnju u postupcima radi ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, zdravstva, obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata, te drugim područjima u kojima se ostvaruju određena prava na temelju vještačenja, odnosno na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja
- davanje prijedloga i stručnih mišljenja vezanih uz provođenje vještačenja
- praćenje, organiziranje i unapređivanje poslova vještačenja
- izobrazba s područja vještačenja
- provođenje politike razvitka i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom
- organiziranje izobrazbe i seminara za poslodavce i stručne osobe za radno osposobljavanje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- kontinuirana suradnja s poslodavcima u svrhu analiziranja i utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom
- isplata poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom iz članka 29. stavka 1. točke 3. i subvencija plaća iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: poticaji pri zapošljavanju osoba s invaliditetom)
- financiranje ili sufinanciranje programa i projekata za poticanje zapošljavanja i za održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom
- vođenje evidencije o poslodavcima koji su obveznici kvotnog sustava zapošljavanja osoba s invaliditetom
- stručni nadzor nad radom centra za profesionalnu rehabilitaciju, integrativne radionice i zaštitne radionice
- druge poslove utvrđene odredbama ovoga Zakona, posebnih propisa, Statutom i aktima Zavoda.

Članak 38.

(1) Zavodom upravlja upravno vijeće u skladu s odredbama ovoga Zakona, statuta i drugih općih akata Zavoda.

(2) Upravno vijeće čini sedam članova koje imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske, i to:

1. dva člana na prijedlog ministra nadležnog za rad

2. dva člana na prijedlog ministra nadležnog za socijalnu politiku

3. dva člana na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća, od kojih je jedan predstavnik sindikata i jedan predstavnik poslodavaca

4. jednog člana na prijedlog udruga osoba s invaliditetom.

(3) Predsjednika upravnog vijeća biraju članovi iz redova članova upravnog vijeća iz stavka 2. točke 1. ovoga članka.

(4) Mandat članova upravnog vijeća traje četiri godine.

(5) Djelokrug rada, ovlaštenja i odgovornost upravnog vijeća utvrđuju se statutom Zavoda.

Članak 39.

(1) Zavod ima ravnatelja.

(2) Ravnatelj Zavoda ima zamjenika ravnatelja i pomoćnike ravnatelja.

(3) Ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad na vrijeme od četiri godine, a na temelju provedenog javnog natječaja.

(4) Zamjenika ravnatelja i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad na vrijeme od četiri godine.

(5) Djelokrug rada, ovlaštenja i odgovornost ravnatelja, zamjenika ravnatelja i pomoćnika ravnatelja Zavoda utvrđuju se statutom Zavoda.

VII. NADZOR

Članak 40.

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i na temelju njega donesenih propisa obavlja ministarstvo nadležno za rad, ako drugim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i na temelju njega donesenih propisa obavlja tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije rada, ako drugim zakonom nije drukčije određeno.

VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 41.

(1) Novčanom kaznom od 5000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba:

1. ako prilikom zapošljavanja ne da prednost osobi s invaliditetom (članak 9. stavak 1.)

2. ako je obveznik novčane naknade, a ne obračuna i ne uplati novčanu naknadu u visini i roku propisanim ovim Zakonom (članak 10. stavci 1., 2. i 3.)

3. ako prema osobi s invaliditetom postupi protivno odredbama članka 12. ovoga Zakona

4. ako sredstva posebne namjene koristi protivno namjeni koju odredi darovatelj (članak 32. stavak 2.)

5. ako sredstva posebne namjene koristi za isplate radnicima koje se prema poreznim propisima smatraju dohotkom (članak 32. stavak 3.)

6. ako sredstva posebne namjene ne vodi na posebnom računu (članak 32. stavak 5.)

7. ako ne donese ili ne dostavi godišnje financijsko izvješće o sredstvima posebne namjene (članak 32. stavak 5.)

8. ako neiskorištena novčana sredstva posebne namjene ne utroši u poboljšanje uvjeta rada osoba s invaliditetom ili stvaranje uvjeta za otvaranje radnih mjesta za osobe s invaliditetom (članak 32. stavak 6.).

(2) Novčanom kaznom od 1000,00 do 5000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

(1) Poslodavci koji su sukladno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (»Narodne novine«, br. 143/02. i 33/05.) obveznici Posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom te obveznici obračunavanja i plaćanja Posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, dužni su obračunavati i uplaćivati taj doprinos sve do ispunjenja obveze kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom sukladno odredbi članka 8. ovoga Zakona, a najkasnije do 1. siječnja 2015.

(2) Poslodavci iz stavka 1. ovoga članka koji do 1. siječnja 2015. ne ispune obvezu kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom postaju obveznici novčane naknade te obveznici obračunavanja i plaćanja novčane naknade sukladno odredbi članka 10. ovoga Zakona.

Članak 43.

(1) Postupci profesionalne rehabilitacije koji se u vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona provode prema odredbama drugih propisa, nastaviti će se provoditi sukladno tim propisima do početka rada regionalnih centara za profesionalnu rehabilitaciju.

(2) Regionalni centri za profesionalnu rehabilitaciju iz stavka 1. ovoga članka početi će s radom 1. siječnja 2015., a njihova sjedišta odlukom će odrediti ministar nadležan za rad.

Članak 44.

Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zaštitne radionice koje su osnovane sukladno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (»Narodne novine«, br. 143/02. i 33/05.) dužne su uskladiti svoje ustrojstvo i poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 45.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona imenovati članove Upravnog vijeća Zavoda, kao i ravnatelja te zamjenika ravnatelja i pomoćnike ravnatelja Zavoda.

(2) Upravno vijeće Zavoda obvezno je donijeti Statut i druge opće akte Zavoda u roku od 30 dana od dana upisa Zavoda u sudski registar.

(3) Do donošenja akata iz stavka 2. ovoga članka primjenjivat će se važeći akti Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Članak 46.

(1) Provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (»Narodne novine«, br. 143/02. i 33/05.) ostaju na snazi do stupanja na snagu provedbenih propisa koji će biti doneseni na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za rad donijet će pravilnike iz članka 4. stavka 8., članka 8. stavka 9., članka 13. stavka 3., članka 23. i članka 29. stavka 2. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 47.

(1) Danom upisa u sudski registar Zavod će preuzeti sredstva, prava i obveze, poslove, te radnike Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

(2) Do dana upisa u sudski registar Zavoda i preuzimanja iz stavka 1. ovoga članka poslove Zavoda utvrđene ovim Zakonom obavljat će Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

(3) Poslove vještačenja i u vezi s vještačenjem iz članka 37. ovoga Zakona Zavod će obavljati od 1. siječnja 2015.

(4) Očevidnik iz članka 13. ovoga Zakona vodit će se od 1. siječnja 2015.

Članak 48.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (»Narodne novine«, br. 143/02. i 33/05.).

Članak 49.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2014.

Klasa: 022-03/13-01/171

Zagreb, 13. prosinca 2013.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Josip Leko, v. r.